

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság**

végzése

Az ügy száma: Kfv.I. 35.211/2022/11.

A tanács tagjai: Dr. Hajnal Péter a tanács elnöke;

Dr. Heinemann Csilla előadó bíró;

Dr. Mudráné dr. Láng Erzsébet bíró;

Dr. Banu Zsoltné dr. Szabó Judit bíró;

Huszárné dr. Oláh Éva bíró

A felperes: Felperes1

(Cím2)

A felperes képviselője: ügyvéd1

(Cím5)

Az alperes: Alperes1

(Cím1)

Az alperes képviselője: Hajdu Ügyvédi Iroda ügyvéd2

Cím4

A per tárgya: mezőgazdasági támogatás ügyében hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: alperes 16. sorszám alatt

Az elsőfokú bíróság határozatának száma: Budapest Környéki Törvényszék
24.K.703.527/2020/15. számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria a Budapest Környéki Törvényszék 24. K. 703.527/2020/15. számú ítéletét hatályon kívül helyezi és az elsőfokú bíróságot új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasítja.

A felperes felülvizsgálati eljárásban felmerült költségének összegét 150.000 (egyszázötvenezer) forintban állapítja meg.

A végzés ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes 2012. augusztus 15. napján az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból a fiatal mezőgazdasági termelők indulásához a 2012. évtől nyújtandó támogatások részletes feltételeiről szóló 57/2012. (VI.21) VM rendelet (a továbbiakban: Jogcímrendelet) alapján támogatási kérelmet nyújtott be. A hatóság a támogatási kérelemnek helyt adott és jövedelempótló támogatás összegeként 40.000 eurónak megfelelő forint összeget állapított meg. A felperes részére a támogatási összeg 90%-a kifizetésre került, a fennmaradó 10% kifizetésére a felperes 2016. május 27. napján nyújtott be kérelmet, melyet az elsőfokú hatóság a 1801899659. számú határozatával elutasított, valamint jogosulatlanul igénybe vett támogatás címén 5.091.271, -Ft megfizetésére kötelezte a felperest. A felperes fellebbezése folytán eljáró bíróság a határozatával az elsőfokú határozatot helyben hagyta. A visszafizetés indoka az volt, hogy a felperes támogatási kérelmében a 4. évre vállalt EUME üzemméret értékét nem érte el, illetve azt a feltételt sem teljesítette, miszerint 2013. december 31-ig tanyára, vagy 1000 fő alatti lakosság számú településre költözik.

[2] A felperes keresete folytán eljáró Budapest Környéki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a 7.K.27364/2017/4. számú ítéletével az alperesi határozatot az elsőfokú határozatra is kiterjedően hatályon kívül helyezte és az elsőfokú hatóságot új eljárás lefolytatására kötelezte. A felperes életvitelszerű tartózkodási helyével kapcsolatos vállalkozás nem teljesítése vonatkozásában az alperesi határozatot jogszerűnek ítélte, a vállalt üzemméret teljesítése kapcsán rögzítette, hogy a Jogcímrendelet nem tartalmaz olyan megkötést, hogy a vállalt üzemméretet hány telephelyen kell megvalósítani, ezért az üzemméret kalkulálásával kapcsolatos alperesi okfejtés jogszabálysértő. E tekintetben helyezte hatályon kívül az elsőfokú hatóságot és kötelezte új eljárásra, melyben az üzemméret számítására vonatkozóan a hatóságnak abból kell kiindulni, hogy a 2015-ös gazdasági évben a megelőzőekhez hasonlóan a felperes 244 méhcsaláddal rendelkezett, a méhcsaládok száma nem, pusztán a tartás helye változott. Ezen kiindulási alaphoz elvégzett számítást követően lesz az elsőfokú

hatóság abban a helyzetben, hogy a támogatási kérelemben tett vállalások teljesítését megítélje.

[3] A megismételt eljárás során az elsőfokú hatóság a felperes támogatási összeg 10 %-ra vonatkozó kifizetési kérelmének helyt adott, 1.239.320,-Ft támogatási összeget állapított meg, de 2.104.560, -Ft jogosulatlan igénybe vett támogatás megállapítása mellett, 865.240-Ft jogosulatlanul igénybe vett támogatás visszafizetésére kötelezte a felperest, arra figyelemmel, hogy a felperes nem teljesítette a támogatási kérelem szerinti életvitelszerű tartózkodási helyre vonatkozó vállalását.

[4] A felperes fellebbezése folytán eljáró alperes az EOJF/3844/2020. számú határozatával az elsőfokú határozatot helyben hagyta.

A felperes kereseti kérelme és az alperes védekezése

[5] A felperes keresetében az alperes határozatának elsőfokú határozatra kiterjedő megsemmisítését kérte azzal, hogy a bíróság rendelkezzen a részére járó támogatás kifizetéséről, valamint a 2.104.560, -Ft összegű szankció törléséről. Állította, hogy eleget tett a támogatási kérelemben vállalt feltételnek, 2013. december 31-ig a j-i tanyára költözött, és onnantól kezdve folyamatosan életvitelszerűen ott lakott. Az illetékes jegyzőtől kért hatósági bizonyítvány tanúsítja ennek megvalósulását. A hatósági bizonyítvány, mint igazolás tekintetében hivatkozott a Kúria Kfv.IV.35.203/2019/5. számú ítéletében kifejtettekre. Vitatta szankció alkalmazásának jogszerűségét, állította, hogy az eljáró hatóságok olyan szankcióval sújtották, ami az eljárás tárgyát képező tényállásra nem alkalmazható.

[6] Az alperes védiratában a kereset elutasítását kérte. Hangsúlyozta, hogy a felperes által benyújtott két tanú nyilatkozata alapján a jegyző által kiállított hatósági bizonyítványt nem lehetett figyelembe venni, míg a szankció kiszabása körében a Jogcímrendeletre, a támogatási törvényre és az Európai Unióról szóló Szerződés 288. cikkére hivatkozott.

Az elsőfokú bíróság döntése

[7] Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét alaposnak találta. Megítélése szerint a hatóság nem tett eleget a Budapest Környéki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 7.K.27.364/2017/4. számú ítélet megismételt eljárásra vonatkozó iránymutatásának, mert az üzemméret növekedésével kapcsolatban megfogalmazott kérdéseket egyáltalán nem vizsgálta. Erre figyelemmel megállapította, hogy a határozat meghozatala időpontjában hatályos közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 109. § (4) bekezdésének megsértésével járt el a hatóság. Az új eljárásra előírta, hogy követni kell a korábbi hatályon kívül helyező ítélet iránymutatását, vizsgálni szükséges a felperes által vállalt üzemméret növekedése feltételeinek teljesítését, míg az életvitelszerű tartózkodási hely megváltoztatására vonatkozó támogatási feltétel teljesülésének vizsgálata kapcsán a vonatkozó jogszabályi rendelkezések és a Kúria kialakult joggyakorlatának figyelembevételével kell eljárni.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

[8] A jogerős ítélet ellen az alperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet a jogerős ítélet hatályon kívül helyezése és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára történő utasítása érdekében. Állította, hogy az új eljárás során a korábbi hatályon kívül helyező ítélet alapján járt el, a bírósági ítéletnek megfelelően elfogadásra került a 244 db méhcsalád, kizárólag az életvitelszerű tartózkodási hely kapcsán tett vállalás nem teljesítése miatt alkalmaztak jogkövetkezményeket. Rámutatott arra is, hogy már a korábbi ítélet is rögzítette, hogy a felperes üzemmérete elérte a vállalt 10.02 EUME üzemméretet, a 244 méhcsaládszám figyelembe lett véve, erre figyelemmel az új eljárásban a vizsgálat egyértelműen megtörtént. Az életvitelszerű tartózkodási hely nem teljesítése kapcsán a korábbi ítéletben foglaltak szerint jártak el. A korábbi döntés kimondta, hogy ebből a szempontból az alperesi megállapítás jogszerű volt. Ezzel összhangban mondta ki az alperes, hogy a felperes nem teljesítette a támogatási kérelemben az életvitelszerű tartózkodási helyre vonatkozó vállalását, ettől eltérő megállapítást nem is tehetett, hiszen kötve volt a bírósági ítéletben írtakhoz. Mindezekre figyelemmel jogsértő az elsőfokú bírósági ítélet, mikor új eljárásra kötelezi az alperest az új eljárásra vonatkozó iránymutatással.

[9] A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában való fenntartását indítványozta.

A Kúria döntése és jogi indokai

[10] Az alperes felülvizsgálati kérelme alapos.

[11] A Kúria a Kp. 115. § (2) bekezdése alapján alkalmazandó 108. § (1) bekezdése szerint a jogerős ítéletet a felülvizsgálati kérelem, a csatlakozó felülvizsgálati kérelem és a felülvizsgálati ellenkérelem keretei között vizsgálja felül. A felülvizsgálati eljárásban a Kp. 120. § (5) bekezdése értelmében bizonyítás felvételének nincs helye, a Kúria a felülvizsgálati kérelem elbírálása során a jogerős határozat meghozatalakor rendelkezésre álló iratok és bizonyítékok alapján dönt.

[12] Az elsőfokú bíróság ítéletében helyesen állapította meg a jogvita eldöntése szempontjából irányadó tényállást, azonban abból téves jogi következtetésre jutott az alperesi határozat jogszerűségét illetően.

[13] A Kúriának a felülvizsgálati kérelemre tekintettel azt kellett vizsgálnia, hogy helytállóan döntött-e az elsőfokú bíróság a semmisség kérdésében. Mivel a semmisség kategóriája a jelen esetben összefügg a korábbi ítélethez fűződő anyagi jogerő hatással, és ezzel együtt azon szabállyal, hogy az eljáró közigazgatási szerveket köti a bíróság határozatának rendelkező része és indokolása a megismételt eljárásban, a Kúria ezeket a kérdéseket egymásra tekintettel vizsgálta.

[14] A Ket. 121. § (1) bekezdés f) pontja kimondja, hogy a döntést meg kell semmisíteni, ha a döntés tartalma a 109. § (4) bekezdésében foglalt rendelkezéssel ellentétes. A megismételt eljárásban hozott határozatot felülvizsgáló bíróság a Ket. 121. § (1) bekezdés f)

pontjára hivatkozással akkor helyezheti hatályon kívül a közigazgatási döntést, ha a megelőző eljárásban hozott jogerős ítélet iránymutatásait a hatóság nem tartja be.

[15] A jogvita elbírálására irányadó Ket. 109. § (4) bekezdése szerint a hatóságot a közigazgatási ügyekben eljáró bíróság határozatának rendelkező része és indokolása köti, a megismételt eljárás és a döntéshozatal során annak megfelelően jár el. A fenti törvényi rendelkezésnek megfelelően rögzítette az elsőfokú bíróság ítéletében, hogy a bíróság határozata alapján megismételt közigazgatási eljárásban hozott érdemi döntés felülvizsgálata iránt indított új közigazgatási perben a bíróság csak azt vizsgálhatja, hogy a megelőző bírósági határozatban foglaltaknak a közigazgatási szerv eleget tett-e. Az új eljárásra kötelező bírósági ítélet tehát köti a közigazgatási hatóságot, de az annak nyomán hozott új határozatot felülvizsgáló bíróságot is. A megismételt eljárásban hozott határozat felülvizsgálata iránti perben nem lehet teljes körűen újra kezdeni a bírósági felülvizsgálatot (BH.2013.288.), a megismételt eljárás eredményeként hozott határozat kapcsán a bíróság csak azt vizsgálhatja, hogy az megfelel-e vagy sem az ezt elrendelő ítéletben foglalt iránymutatásnak (KGD.2014.138.). Így az alperes határozatának jogszerűsége sem vizsgálható önállóan, csak a Budapest Környéki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 7. K. 27.34/2017/ 4. számú ítéletével összefüggésben (Kfv.II.37.104/2018/8. végzés [18]-[19], Kfv.III.37.798/2020/6. ítélet [26]-[27]).

[16] Jelen ügyben az alapítélet 4. oldalának 4. bekezdése az életvitelszerű ott lakás körében azt rögzítette: „A bíróság egyetértett az alperes azon megállapításával, miszerint a lakóhely igazolására a lakcímkártya adatai szolgálnak, ennek alapján pedig nem lehetett azt megállapítani, hogy a működtetési időszak 1. évének végére, 2013. december 31-ére a felperes lakóhelye megváltozott volna. A j-i tanyán való tartózkodási helyének bejegyzése kizárólag 2014. január elején történt meg. A költözéssel kapcsolatos feltételt tehát a felperes nem teljesítette, az alperesi határozat ezzel kapcsolatos megállapítása jogszerű volt.”

[17] Az 5. oldal 3. bekezdése az új eljárásra az üzemméret vonatkozásában kifejtette: „A megismételt eljárásban az elsőfokú hatóságnak a Jogcímrendelet üzemméret EUME egységének számítására vonatkozó szabályainak megtartása mellett a felperes által vállalt üzemméret növekedés számszerű értékét abból kiindulva kell megállapítania, hogy a 2015-ösgazdasági évben a megelőzőekhez hasonlóan a felperes 244 m családdal rendelkezett, a méhcsaládok száma nem, pusztán a tartás helye változott.”

[18] Ennek megfelelően elsődlegesen azt kellett tisztáznia az elsőfokú bíróságnak, hogy az alapítélet az eljárás megismétlésére milyen utasítást adott. Az ott előírtak szerint a megismételt eljárásban az üzemméret növekedés teljesítése kapcsán további vizsgálatra nem volt szükség, a felperest terhelő jogkövetkezmények megállapításakor az alperesnek abból kellett kiindulnia, hogy azt a felperes teljesítette. Az alperesi határozat pontosan követte ezt az utasítást és csupán az életvitelszerű ott lakás hiánya miatt alkalmazott jogkövetkezményeket, ezt fejtette ki határozatában. Az elsőfokú bíróság iratellenesen rögzítette, hogy a megismételt eljárásban az alperes ne tett volna eleget a korábbi iránymutatásnak, így téves az a megállapítása, hogy az alperesi határozat a Ket. 121. § (1) bekezdés f.) pontja alapján semmis.

[19] A perbeli esetben a felperes nem támadta felülvizsgálati kérelemmel a korábbi jogerős ítéletben az életvitelszerű ott lakás kapcsán tett megállapításokat, így e tekintetben beállt az anyagi jogerő. Erre figyelemmel a felperes nem teheti ismételten vitássá az ezzel kapcsolatos alperesi megállapításokat. Az ítélet anyagi jogereje azt is kizárja, hogy a bíróság megismételt eljárásra vonatkozó iránymutatást a megismételt eljárás során hozott döntés elleni felülvizsgálat során megváltoztassa és ismételten elrendelje azok vizsgálatát. (Kfv.IV.38.009/2020/3.)

[20] Az elsőfokú bíróság eltérő jogi álláspontja okán érdemben nem vizsgálta az alperes megismételt eljárásban hozott határozatának jogszerűségét, a felperes keresetét érdemben nem vizsgálta. Az elsőfokú bíróság ítélete nem felel meg a Ket. 109. § (4) bekezdésében foglaltaknak, jogszabálysértően állapította meg a bíróság, hogy az alperesi határozat Ket. 121. § (1) bekezdés f.) pontja szerint semmis, ezért a Kúria a Kp.121. § (1) bekezdés a.) pontja alapján az elsőfokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasítja.

[21] Az új eljárás során abból kell kiindulni, hogy az alperes teljesítette az alapperben előírt utasításokat az üzemméret tekintetében, a felperes a költözéssel kapcsolatos feltételnek határidőig nem tett eleget, és ezt az új eljárásban már nem vitathatja. A felperes keresetét a szankció kiszabása körében kell elbírálni, tehát abban kell állást foglalni, hogy az alkalmazott jogkövetkezmény a fentiekre tekintettel jogszerű-e.

A döntés elvi tartalma

[22] *A megismételt eljárásban hozott közigazgatási cselekmény jogszerűsége vizsgálata iránti perben a bíróság azt vizsgálja, hogy a közigazgatási határozat megfelel-e az új eljárásra kötelező ítéletben foglalt útmutatásnak.*

[23] *A bíróság által elrendelt megismételt eljárást követő újabb közigazgatási perben már nem tehetők vitássá azok a közigazgatási cselekmények, amelyek tekintetében nem kellett az eljárást újra lefolytatni.*

Záró rész

[24] A Kúria a felperes felülvizsgálati perköltségét a Kp. 35. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 81. § (1) és (5) bekezdései, valamint a Kp. 115. § (2) bekezdése és 110. § (3) bekezdése alkalmazásával csak megállapította, annak viseléséről az új határozatot hozó bíróság dönt. Az alperes a Pp. 81. § (1) - (2) bekezdéseiben foglaltak szerinti perköltség felszámítására vonatkozó igényt nem terjesztett elő, melyre tekintettel vonatkozásában a perköltség megállapítását a Kúria mellőzte.

[25] Tárgyalás tartását a felek egyike sem kérte, és mivel a Kp. 117.§ (1) bekezdése a felülvizsgálati kérelem kiegészítését, a 120.§ (5) bekezdése pedig a bizonyítást zárja ki, nem merült fel a tárgyalás tartásának szükségessége. Így a felülvizsgálati kérelmet a Kúria a Kp. 115.§ (2) bekezdése folytán alkalmazandó Kp. 114.§ (1) bekezdésének megfelelően tárgyaláson kívül bírálta el.

[26] A végzés elleni felülvizsgálatot a Kp. 116.§ d) pontja zárja ki.

Budapest, 2022. június 09.

Dr. Hajnal Péter s.k. **Dr. Heinemann Csilla s.k.** **Dr. Mudráné dr. Láng Erzsébet s.k.**

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró

Dr. Banu Zsoltné dr. Szabó Judit s.k.

Huszárné dr. Oláh Éva s.k.

bíró

bíró